

[Sønderup.]

træde i Kraft før 1939, men det er jo af underordnet Betydning. Vedtages Lovforslaget, saa er Princippet knæsat og træder ganske automatisk i Kraft. Ekspropriationsbestemmelsen skal foreløbig hænge derude i Horisonten som en truende Tordensky, der senest i 1939 slaar ned over de Ejendomme, der til den Tid har over 40 000 Kr.s Jordværdi, og som ikke i det nævnte Tidsrum har ladet sig, om jeg saa maa sige, tvinge til at gaa frivilligt med til at afstaa et Stykke Jord til Naboen, saafremt denne skulde finde paa at begære det.

Jeg skal ikke trætte Tinget med at remse op en Række Eksempler paa de urimelige Vanskeligheder, der kan og vil rejse sig, saafremt man skrider til saa drastiske Bestemmelser, som vi vil kunne blive Vidne til, naar Amtskommissionen skal skønne og Jordlovsudvalget skal beslutte om, hvor Markskellet i Fremtiden skal gaa. Vi kan fra vor Side ikke indrømme, at det er nødvendigt at indføre Ekspropriationsbestemmelserne. Der udfoldes i vor Tid fra forskellige Sider Bestræbelser for at splitte og dele Landbruget, og desværre maa det indrømmes, at det kun lykkes alt for vel. Tror man, at de Følger, som en saadan Lovparagraf kan faa, vil bedre disse Forhold? Tror man, det er noget godt Grundlag for Naboskab, at man ad slige Veje faar Mulighed for at sætte sig i Besiddelse af Naboens retmæssige Ejendom?

Der staar i § 1, at kun de mindre Landbrug, der er oprettet, før denne Lov træder i Kraft, kan faa Tillægsgjord, og den højtærede Minister siger, at dette skal forstaas saadan, at ingen nu skal kunne oprette mindre Jordbrug med det for Øje, at de senere skal kunne gøre Brug af eller spekulere i Ekspropriationsbestemmelsen. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister mener det ærligt, men det beroliger mig ikke helt, for naar man nu ved, at vi praktisk talt ikke bestiller andet herinde fra Dag til Dag end at ændre bestaaende Love og vedtage nye, saa ved jeg meget vel, at er Princippet om Ekspropriation først indført, saa kan det let, meget let vedtages, at det skal anvendes af alle over for alle, og saa har vi jo egentlig naaet det Endemaal, som afdøde Landbrugsminister Kr. Pedersen profeterede om, da han sagde, at vi vilde og maatte naa dertil, at ingen kunde vide sig sikker.

Jeg ser heller ikke rettere, end at Indførelsen af Ekspropriationsbestemmelserne meget let kan komme til at kolliderer med

Statsministerens Hensigter og Planer paa et andet Omraade, der ogsaa staar i Forbindelse med Landbrugsspørgsmaalet. Statsministeren har udtalt sig om det ønskelige i, at der blev opført Bygninger til de gifte Landarbejdere. Jeg tror, at der er mange, der over for disse i og for sig gode og rigtige Planer vil ræsonnere som saa: Vi tør ikke risikere at opføre disse Huse, for en skønne Dag bliver der eksproprieret en Jordlod til dem.

Se, alt det, der vedrører Ejendomsretten, skal man fare lempeligt med, Overgreb paa disse Omraader hævnner sig. Enten har man fuld Ejendomsret, eller ogsaa har man det ikke. Ejendomsretten og Selvhjælpstiljen er Grundpillerne i et sundt Samfund, og det kunde godt hænde, at de nuværende Magthavere, der synes at tage lidt skødesløst paa de Forhold, kunde komme til at angre — men saa er det kanske for sent. I hvert Fald vil de komme til at sande, at det er lettere ogsaa paa de Omraader at rive ned, end det er at bygge op.

Men i Forbindelse med hele Udstykningsproblemet og dets Fremme rejser sig naturligt Afsætningssspørgsmaalet, ikke blot af Hensyn til de nye Brug, men ogsaa af Hensyn til de allerede eksisterende. Saafremt man ikke kan, ikke ønsker eller ikke vil give Landbruget Afsætningsmuligheder for dets Produktion, er det ikke blot betænkeligt at fortsætte med Udstykningen, nej, jeg vil næsten føje til, at det er uforvarligt, at det er letsindigt. Thi hvad nytter det at foregøgle Ungdommen Udstykningen af Jord som Grundlaget for egne Hjem, naar Betingelserne for at kunne besidde disse er lig Nul. Det er en daarlig Tjeneste at gøre en ung Mand at hjælpe ham til en Ejendom, saafremt han i Løbet af kortere eller længere Tid nødes til at opgive det hele efter at have forlist de samsparede Midler og nogle af de bedste Ungdomsaar og, hvad der næsten er det værste af det hele, Haabet, Modet og Troen paa Fremtiden.

Det har glædeligvis hidindtil været saadan, at man ikke i Landbrugskredse har betragtet hinanden som Konkurrenter, men som Medarbejdere i Bestræbelserne for at bringe det mest mulige ud af Danmarks Jord. Saafremt Regeringen ikke kan, ikke ønsker at skaffe Afsætningsmuligheder, tvinges vi efterhaanden, alle Jordbrugere, baade store og smaa, til at betragte ethvert nyt Brug, der i Fremtiden oprettes, som en Konkurrent, fordi der bliver flere og flere om at fremstille det samme, ja, endog efter alle Solemærker at dømme et aftagende